

Aluesuunnittelun vastuualue

Uudenmaan ELY-keskus

UUDELY/5024/2021

Lausunto AlfaTerminal Oy:n Loviisan kemikaaliterminaalin YVA ohjelmasta

Alfa Terminal Oy suunnittelee kemikaaliterminaalin perustamista ja toiminnan käynnistämistä Loviisan Valkon satamassa. Kemikaaliterminaalin toiminta koostuu kemikaalien vastaanottamisesta, varastoinnista ja lastauksesta. Kemikaalit kuljetetaan satamaan ja satamasta pois maa-, raide- tai vesiteitse. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa kemikaalien kuljettaminen Loviisan sataman kautta.

Hankevaihtoehdot:

0-vaihtoehto: Hanketta ei toteuteta eli Loviisan Valkon satamaan ei rakenneta kemikaaliterminaalia.

Vaihtoehto 1: Loviisan satamaan perustetaan kemikaaliterminaali, jossa voidaan varastoida enintään 114 000 m³ kemikaaleja kerralla ja satamaan rakennetaan yksi laivapaikka kemikaaleja kuljettavalle säiliöalukselle.

Hankealueen maakuntakaavatilanne

Maakuntavaltuusto on hyväksynyt Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuuteen kuuluvan Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavan 25.8.2020. Kaava ei kuitenkaan ole vielä voimassa johtuen kaavaa koskevista valituksista, joiden käsittely on kesken Helsingin hallinto-oikeudessa. Tullessaan voimaan Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaava kumoaa alueeltaan muut maakuntakaavat lukuun ottamatta 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua. Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaava on otteeltaan strategisempi kuin nykyiset voimassa olevat kaavat. Ajantasaisen maakuntakaavatilanteen voi tarvittaessa tarkistaa Uudenmaan liiton kotisivuilta <https://uudenmaanliitto.fi>

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on kuvattu oikein hankealueella tällä hetkellä voimassa olevat maakuntakaavamerkinnot. Lisäksi ohjelman liitteessä on Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan kartta. Tämän kartan lisäksi tai sen tilalla olisi hyvä esittää yhdistelmäkartta, johon on

maakuntakaavatilanteen tulkinnan helpottamiseksi koottu voimassa olevien maakuntakaavojen merkinnät. Yhdistelmäkartta löytyy liiton kaavakarttapalvelusta osoitteesta <https://kartta.uudenmaanliitto.fi>.

Hankealueen yleiskaavatilanne

Hankealueella ei ole oikeusvaikutteista osayleiskaavaa.

Valkon alueella on parhaillaan käynnissä osayleiskaavan laatiminen, jossa mm. selvitetään vaarallisia kemikaaleja käyttävän toiminnan sijoittamista alueelle ja miten sen edellyttämä suojavyöhyke yhteensovitetaan alueen muiden käyttötarkoitusten ja luonnonolosuhteiden kanssa. Uudenmaan liitto katsoo, että hankkeen valmistelu tulee tehdä tiiviissä vuorovaikutuksessa käynnissä olevan osayleiskaavatyön valmistelun kanssa.

Vaikutusten arvioinnin sisällöstä

YVA-ohjelmassa todetaan, että ”Luontoarvoihin, ilmastoon tai asumiseen ja viihtyisyyteen toiminnalla on vain vähäisiä tai olemattomia vaikutuksia.” Hankkeessa on kuitenkin tarkoitus kuljettaa ja varastoida merkittäviä määriä haitallisia ja mm. helposti syttyviä kemikaaleja. Uudenmaan liitto korostaa, että ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tarkoituksena on varmistaa, että ympäristövaikutukset selvitetään riittävällä tarkkuudella silloin, kun hanke aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-menettelyn tavoitteena on myös lisätä kansalaisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa hankkeiden suunnitteluun.

Hankealue sijaitsee Maa- ja metsätalousministeriön nimeämällä Loviisan rannikkoalueen tulvariskialueella. Nykyinen Loviisan rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelma kattaa vuodet 2016-2021. Uusi päivitetty Loviisan rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelma vuosille 2022-2025 on ollut lausunnoilla keväällä 2021 ja se on tarkoitus hyväksyä loppuvuonna 2021. Lisätietoja löytyy mm. ympäristöhallinnon sivuilta (https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vesi/Tulviin_varautuminen/Tulvariskien_hallinta/Tulvariskien_hallinnan_suunnittelu). Uudenmaan liitto toteaa, että hankkeen sijainti tulvariskialueella ja miten tulvariskeihin hankkeessa varaudutaan, tulee selvittää YVA selostuksessa.

Valkon sataman alueella on aiemmin ollut polttonesteiden kuljetusta ja varastointia ja TUKESin siihen määrittelemä Seveso-vyöhyke. Ko. toiminta on loppunut ja tämän takia kyseinen Seveso-vyöhyke on myös poistunut. YVA-selostuksessa on tarpeen tehdä vertailua nyt suunnitteilla olevan toiminnan ja aiemman polttonesteiden kuljetukseen, varastointiin sekä Seveso-vyöhykkeeseen. Tämä antaa lisätietoa YVA-menettelyn tarkoituksen mukaisesti alueen asukkaille ja muille osallisille siitä, minkälaisia muutokset olisivat mm. muun maankäytön, kulttuuriympäristön ja luonnonympäristön näkökulmasta.

Paula Autioniemi
Johtaja, aluesuunnittelu

Kaarina Rautio
suunnittelupäällikkö

Jakelu

Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto / Kirjaamo